

© Колектив авторів, 2017
 УДК 61(092)
 DOI 10.11603/1681-2727.2017.2.8004

ПРОФЕСОР Є.В. НІКІТІН ПОНАД ПІВСТОЛІТТЯ НА СЛУЖБІ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРИМ

Дана коротка біографічна інформація про знаного українського вченого-інфекціоніста, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, багаторічного керівника кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету Євгена Васильовича Нікітіна.

Євген Васильович Нікітін – професор кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки – народився 20 червня 1937 р. в селі Новоселівка Ананьївського району Одеської області. Науковий і життєвий шлях Євгена Васильовича гідні поваги і можуть служити зразком для молодих вчених і лікарів.

Після закінчення школи вступив до Одеського військово-морського медичного училища. Потім два роки служив у збройних силах СРСР. У 1959 р. вступив до Одеського медичного інституту. Вже на 4-му курсі почав займатися науковою роботою. Після закінчення інституту чотири роки набував практичного досвіду в районній лікарні Іванівського району Одеської області. На той час у районі спостерігався спалах бруцельозу, і Євген Васильович розробив метод лікування цього захворювання, використавши вве-

дення низьких доз бруцельозної вакцини. Потім вступив до клінічної ординатури. У 1970 р., будучи вже співробітником кафедри інфекційних хвороб, із колегами брав участь у ліквідації спалаху холери в Одесі, впроваджуючи тоді ще новий метод регідратації розчинами Філіппса. Результатом цієї великої роботи стало написання кандидатської дисертації «Стан водно-мінерального обміну у хворих на холеру і його корекція». Надалі працював на кафедрі інфекційних хвороб Одеського медичного інституту асистентом, доцентом. Після захисту докторської дисертації на тему «Клініко-патогенетичне значення стану переокисного окислення ліпідів і ферментативної антиоксидантної системи у хворих на вірусний гепатит В» більше 10 років завідував кафедрою і займав посаду декана лікувального факультету.

У середині 90-х років під керівництвом Євгена Васильовича викладачі кафедри брали участь у ліквідації спалаху дифтерії, тоді ж ним і його учнями для ранньої діагностики дифтерії був вперше запропонований метод ПЛР. Євген Васильович Нікітін – автор понад 200 наукових праць, авторських свідоцтв на винахід, співавтор монографії «Медицина катастроф» і підручника «Організація медичної служби на кораблях і частинах ВМФ України», під редакцією Є.В. Нікітіна видано курс лекцій «Інфекційні хвороби» (2 видання) та «Infectious diseases». Професором Нікітіним Є.В. розроблений метод прогнозування гострої печінкової недостатності на доклінічних її етапах, що дало можливість знизити летальність при вірусних гепатитах. Запропонована ним і широко визнана в нашій країні і за її межами теорія механізму цитолізу гепатоцитів при вірусних гепатитах сприяла удосконаленню терапії завдяки введенню в комплекс лікування антиоксидантів. Так само він розробив альтернативний метод терапії гострих і хронічних вірусних гепатитів та гастроентеритів вірусного походження шляхом використання інтерферонів.

Євген Васильович – талановитий вчений і блискучий лектор. Під його керівництвом захищено 3 докторські та 10 кандидатських дисертацій, а його учні працюють по всьому світу. У 2011 р. за вагомий особистий внесок у розвиток науки в Україні та значні досягнення у професійній діяльності Євгену Васильовичу Нікітіну присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Всеукраїнською асоціацією інфекціоністів за внесок у боротьбу з інфекційними хворо-

бами Нікітін Євген Васильович нагороджений медаллю «Агапіта Печерського».

Професор Є.В. Нікітін і сьогодні продовжує роботу на кафедрі. Досвідчений клініцист і відомий вчений, він не втомлюється ділитися своїми знаннями з молодшими поколіннями лікарів. Його лекції завжди актуальні і динамічні, а спосіб донесення інформації – доступний. Євген Васильович надає кваліфіковану консультативну допомогу в лікувальних установах міста Одеси та Одеської області.

Ті, кому пощастило спілкуватися з Євгеном Васильовичем, відгукуються про нього як про добру, мудру, високоінтелегентну і різнобічно розвинену людину, до якої завжди можна звернутися за порадою чи допомогою. У своєму поважному віці він залишається енергійною і позитивною особистістю, допитливим вченим, талановитим лікарем і вимогливим педагогом.

Колеги і друзі вітають Євгена Васильовича з ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, довгих і щасливих років життя, втілення творчих ідей, натхнення і душевної гармонії!

*Президія Всеукраїнської Асоціації інфекціоністів,
колектив кафедри інфекційних хвороб Одеського
національного медичного університету,
редакція журналу «Інфекційні хвороби».*

PROFESSOR YE.V. NIKITIN IS ON SERVICE MORE THAN A HALF CENTURY FOR INFECTIOUS DISEASES PATIENTS

SUMMARY. Short biographic information is exposed about the known Ukrainian scientist-infectiologist, Professor, Honoured worker of science and technics of Ukraine, laureate of the State Prize of Ukraine, long-term leader of the Department of Infectious Diseases of Odesa National Medical University Yevhen Vasyliovych Nikitin.

Отримано 12.05.2017 р.